Nízky invalidný dôchodok: kedy preveriť pomoc v hmotnej núdzi

Redakčne pripravil: Marek
Tlačová verzia: 20. 11. 2026
Aktuálny článok a prílohy na webe

Požiadajte ÚPSVaR o posúdenie celej domácnosti; pomoc nie je automatické dorovnanie dôchodku.

Nízky dôchodok je dôvod preveriť pomoc

Ak invalidný dôchodok nestačí na základné potreby, možno preveriť pomoc v hmotnej núdzi na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Nejde však o automatické dorovnanie každého dôchodku na životné minimum. Posudzuje sa zákonná domácnosť, jej príjem, majetok a možnosti uplatniť ďalšie nároky. [1] [2]

Začnite otázkou, kto sa má spoločne posudzovať. Rovnaká suma invalidného dôchodku môže pri dvoch ľuďoch viesť k odlišnému výsledku, ak jeden býva v inak zloženej domácnosti alebo má ďalší príjem. Nespoliehajte sa preto iba na porovnanie vlastnej platby s jedným číslom z tabuľky životného minima.

Dôchodok sa nezapočítava vždy celý

Z invalidného dôchodku sa za príjem nepovažuje 25 % sumy vypočítanej bez zvýšenia na minimálny dôchodok. Ak dostávate aj takéto zvýšenie, neodpočítajte si automaticky štvrtinu celej vyplatenej sumy. Nie je teda správne automaticky vložiť do výpočtu celý invalidný dôchodok. Treba však správne zaradiť aj ostatné príjmy domácnosti; nie každá platba má rovnakú výnimku. [2]

Ilustračný medzikrok: z invalidného dôchodku 240 eur by pri tomto pravidle predstavovala nezapočítaná časť 60 eur a započítaná časť 180 eur. To ešte nie je suma pomoci. Úrad musí najprv určiť všetky uznané položky a príjmy podľa zákona a konkrétneho mesiaca.

Ktoré položky môže úrad posudzovať

Pomoc sa skladá z dávky a príslušných príspevkov, napríklad ochranného, aktivačného, na nezaopatrené dieťa alebo na bývanie. Každá zložka má vlastné podmienky; nemožno si jednoducho sčítať všetky položky z verejného prehľadu. Výsledok vychádza z rozdielu uznaných súm a posudzovaného príjmu. [1]

Ak by v čisto modelovej situácii úrad uznal súčet príslušných položiek 260 eur a jediný započítateľný príjem bol 180 eur, aritmetický rozdiel by bol 80 eur. Hodnota 260 eur je vymyslený vstup do príkladu, nie aktuálna sadzba dávky ani prísľub nároku.

Ochranný príspevok a bývanie

Jedným z dôvodov ochranného príspevku je invalidita pri poklese schopnosti pracovať o viac ako 70 %. Presných 70 % nestačí na tento konkrétny dôvod. Možné sú aj ďalšie zákonné dôvody, ktoré musí úrad preveriť. Samotný preukaz ŤZP neznamená automatický rovnaký výsledok pre každého. [1] [2]

Pri príspevku na bývanie sa posudzuje právny vzťah k bývaniu a plnenie príslušných podmienok úhrad. Pripravte nájomnú zmluvu alebo iný relevantný doklad a doklady o platbách. Nepripisujte si príspevok iba podľa toho, že každý mesiac niekomu posielate peniaze za izbu.

Ako uplatniť žiadosť

Použite aktuálnu žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi. MPSVR uvádza listinné podanie osobne alebo poštou na príslušný úrad podľa trvalého pobytu a elektronické podanie cez určenú službu. Pripravte údaje o členoch domácnosti, príjmoch, bývaní, majetku a uplatňovaných nárokoch. [3]

Nárok môže vzniknúť najskôr za mesiac, v ktorom ho uplatníte, preto neodkladajte podanie len pri čakaní na neformálny odhad. Doložte dostupné podklady a na výzvu včas doplňte potrebné údaje. Odložte si potvrdenie o podaní aj zoznam odovzdaných príloh. [1]

Zmeny treba oznamovať aj po priznaní

Úrad priebežne sleduje rozhodujúce skutočnosti. Zmenu príjmu, zloženia domácnosti alebo iných relevantných okolností treba písomne oznámiť do ôsmich dní. Osobitné oznamovanie môže byť potrebné pri PN a ďalších situáciách; overte presné poučenie, ktoré ste dostali. [1]

Častou chybou je zamlčať ďalší príjem s vysvetlením, že je nízky, alebo prestať reagovať na úrad, pretože invalidita trvá. Pri zamietnutí žiadajte vysvetlenie zloženia domácnosti, započítaných príjmov a neuznanej zložky pomoci. Rozhodnutie potom porovnajte s dokladmi a prípadný opravný prostriedok podajte podľa poučenia.

Zdroje a overenie

[1] ÚPSVaR: Pomoc v hmotnej núdzi — aktuálny prehľad

Posudzovanie domácnosti a príjmov pri pomoci v hmotnej núdzi; nezapočítanie príslušnej časti invalidného dôchodku a ochranný príspevok pri invalidite nad 70 %; uplatnenie pomoci najskôr od mesiaca podania.

[2] Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi — znenie účinné 1. 8. – 30. 12. 2026

§ 4: nezapočítanie 25 % invalidného dôchodku bez jeho zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

[3] MPSVR SR: Žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi — listinné a elektronické podanie

Oficiálne formuláre žiadostí súvisiace s pomocou v hmotnej núdzi.

Článok slúži na orientáciu. O vašom nároku rozhoduje príslušná inštitúcia.